

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Italija odklonila vse predloge

Razne vesti

Mussolini se ne zadovoljuje s tem, kar nudijo Italiji predlogi odbora petorice - Nervozna napetost v Zenevi - Tudi Anglija nepopustljiva - Apel francoskega tiska na Laval in Mussolinija - Rušenje Lavalove vlade - Priprave se nadaljujejo

Italijanska odklonitev

ZENEVA, 23. sept. Zeneva je v soboto nestrno pričakovala sklepov italijanske vlade glede predlogov odbora petorice. Dasi ni nihče pričakoval, da bo odgovor pozitiven, se je vendar upalo, da ne bo podrli mostov. To upanje se pa ni uresničilo. Okoli 15. ure je prišlo v Zenevo poročilo iz Rima v obliki komunikacije, ki je bilo zelo kratko: »Italijanski ministrski svet je sprejel na znanje predloge odbora petorice. Pozorno jih je proučil in izjavlja, da spoštuje napore odbora petorice. Vendar pa je italijanski ministrski svet prišel do zaključka, da ti predlogi niso zadostni za uresničenje italijanskih pravic in interesov. O razlogih, zakaj je Italija odklonila predlog petorice, je Mussolini včeraj že obvestil francoskega in angleškega veleposlanika.

Pesimizem v Zenevi

ZENEVA, 23. sept. Odklonitev predloga petorice je izzvala v Zenevi vzne mirjenje in novo napetost. Ob 18.30 se je v soboto sestal odbor petih, ki je sprejel na znanje komunikacije italijanske vlade. Da bi mogel presoditi obseg tega komunikacije, je sklenil počakati na uradni odgovor italijanske vlade ter na morebitne pripombe, ki bi mu bile priložene. Tudi abesinska vlada še ni izročila odboru petorice uradnega odgovora, in bo najbrže počakala, da to stori prej Italija. Kedar bosta oba odgovora izročena, bo odbor petorice pripravil poročilo za svet Društva narodov. V splošnem prevladuje tu pesimizem, ker menijo, da naknadnih pogajanj sploh ne bo več in bo svet Društva narodov že v teku tega tedna objavil svoje poročilo, v katerem bo ugotovil, da prizadevanja za spravo niso uspela. V italijanskih krogi se pa komentira stališče tako-le: Italija je povedala svoje in sedaj je vrsta na veselih, ali pa na Društvu narodov, da stavijo nove predloge, ki bodo bolj ustrezali italijanskim željam. Za take predloge je še vedno čas, ker preloma še ni.

Anglija ne popusti

LONDON, 23. sept. Ministrski predsednik Baldwin je bil že v soboto obveščen o italijanski odklonitvi predloga petorice. Zatrjuje se, da bo ta te den sklicana seja angleške vlade, na kateri se bo sklepalo o ukrepih, ki so postali potrebni zaradi razvoja položaja. Tu se prav nič ne prikriva da je položaj zelo težaven in da je odgovor Rima presenetil. V London so prihajala iz Italije poročila, da bo Italija postopala mnogo pomirjiveje, kakor se to kaže v odgovoru vlade. Listi pravijo, da so sedaj vrata zaprta. Dolžnost Anglije ni le zavzeti se za pravično stvar, ampak tudi nastopiti kot največja pomorska država.

Strah v Franciji

PARIZ, 23. sept. Pariški tisk naslavlja nov apel na naslov L a v a l a in Mussolinija, naj rešita položaj,

ki postaja zaradi stališča Anglije že katastrofalen. Glavni namen tega apela je, rešiti francosko-italijansko vojaško zvezo, ki je bila sklenjena nedavno po tolikih naporih. Za Francijo je ta zveza vprašanje zavarovanja se danosti in bodočnosti, ker se v Angliji vedno bolj pojavlja tendenca nevezanja v kontinentalnih vprašanjih. Italijansko-francoska vojaška zveza je edina garancija proti Nemčiji, ker osvojuje njeno mejo napram Italiji. Ako bi se to prijateljstvo z Italijo razbilo, bi Francija morala vreči velik del svoje vojske z nemške na italijansko mejo, kar bi oslabilo njen položaj. Listi apelirajo na Laval in Mussolinija, naj preprečita tragedijo, ki bi bila neizogibna, ako bi se morali spopasti latinski državi, ki sta po tolikih razprtijah našli skupno pot. V Parizu se čuti vedno večje razburjenje in strah pred tem, da bi se mir v Evropi zares ogrozil, ako se Mussolini tudi s svoje strani ne ukloni.

Ofenziva francoskih levičarjev

ZENEVA, 23. sept. Po pariških informacijah, grozi v Franciji nevarna notranja politična kriza. Vse vesti potrjujejo, da je zašel Laval s svojo vlado v zelo nevaren položaj. Med tem, ko se je Laval v Zenevi posvečal ves posredovanju med Italijo in Anglijo, so njegovi politični nasprotniki doma storili vse, da ga zrušijo. Lavalovi nasprotniki menijo, da je za to sedaj najugodnejši trenutek, ker postavlja Laval s svojim oklevanjem v Zenevi Francijo v zelo nevaren položaj, da ostane tako brez prijateljstva Italije, kakor brez Anglije. Levičarska fronta bo izkoristila priložnost, da s splošno ofenzivo zruši Laval in ustvari novo vlado, ki se bo popolnoma priključila stališču Anglije in tako napovedala vojno fašizmu.

Povsod vojaške priprave

ZENEVA, 23. sept. Na Sredozemskem morju se vrše dalje velike vojaške priprave Anglije in Italije. Zlasti se opaža naglo gibanje angleške mornarice v Gibraltarju in okoli Sueza, istočasno se pa vrše tudi priprave v Dardanelah. Malta je že popolnoma pripravljena na vsak napad z morja in iz zraka. Angleške ladje izkrcavajo vsak dan velike količine orožja in municije, zlasti letal. Vsa sportna igrišča in dirkališča so spremenjena v letališča. Povsod se popravljajo stare in grade nove utrdbe. V zadnjih dneh je prispelo na Malto 20 novih podmornic, sedaj pa prihajajo še nove velike križarke. V Italiji pa pripravljajo proglašitev Neaplja, Palerme, Mesine in Baria za vojna ozemlja. V primeru splošne mobilizacije se bodo morali tuji državljani umakniti iz teh mest.

Samo zaradi varnosti

RIM, 23. septembra. Angleški veleposlanik sir Eric Drumond je sporočil italijanskemu podtajniku Suvichu, da nima gibanja angleške mornarice in druge

priprave na Sredozemskem morju so vražnih namenov proti Italiji, ampak so le varnostnega značaja. Isto je izjavil Suvich umundu glede italijanskih ukrepov.

Okna v svet

NEMCIJA SE PRIPRAVLJA PROTI LITVI.

PARIZ, 23. sept. »Figaro« poroča iz Berlina, da je nemško vojno ministrstvo poslalo ravnateljstvu velikih podjetij vojne industrije zaupno okrožnico, v kateri zahteva, da mu sporoče število delavcev, ki bi neobhodno morali ostati na delu, ako bi nastala vojna. Ravnateljstva morajo sporočiti tudi imena teh delavcev. Ker se istočasno vrše velike vojaške priprave v Vzhodni Prusiji, se splošno sodi, da vrši Nemčija priprave proti Litvi.

V AVSTRIJI ZOPET PEKLENSKI STROJI.

SOLNOGRAD, 23. sept. Na tukajšnji pošti so našli deset sumljivih zavojev, naslovljenih na solnograškega nadškofa dr. Weitzla, urednika Steinwenderja, pisatelja Luxa, policijskega svetnika Mayerja in druge znane politične osebnosti. V pošljikah so bili peklenjski stroji, od katerih je eden pri pregledovanju eksplodiral in nevarno ranil policijskega uradnika Ahatza. V zvezi s tem je bil aretiran mizar Hochwarter, ki je že priznal vso krivdo, drugi narodni socialisti, ki so delali z njim v zvezi, so pa pobegnili v Nemčijo.

ŠPANSKA VLADNA KRIZA.

MADRID, 23. septembra. Predsednik španske republike je poveril mandat za sestavo nove vlade prejšnjemu ministru Santiagu Albi, in sicer na najširši podlagi.

PADANJE DELNIC.

PARIZ, 23. septembra. Zaradi grozečega konflikta v Sredozemskem morju so pričele padati delnice Družbe šueškega prekopa. V zadnjih dneh so padle že za 900 frankov.

Na tavišču domače politike

Casniške gredice

»Slovenec« je pisal dne 4. septembra 1935 na prvi strani: »Dr. Laza Marković bo odgovarjal za 31 dejanj, od katerih je 5 starih, 26 pa novih, dosedaj še neznanili. Dr. Velizar Janković je obtožen 25 dejanj, od teh je 8 starih, 17 pa dosedaj še nepoznanili. »Pravda« je poročala dne 19. sept. t. l., da pripravljajo v notranjem ministrstvu med drugim tudi zakon proti korupciji. Načrt zakona bo kmalu gotov, nakar se bo izročil ministru za pravosodje Miškulinu.

Še jih ni nazaj. Iz »Delavske Politike«: »Železničarjev, ki so bili pred zadnjimi volitvami nenadoma premeščeni v južne kraje, kljub raznim obljubam še vedno ni nazaj. Bodo pa baje vsak čas poklicani zopet na službovanje v Maribor.«

Upokojitve generalov. Upokojeni so po prošnji armijski general Djordje Lazić, divizijski general Milosavljević in konjeniški brigadni general Ljubomir Belimarković. Po potrebi službe je upokojen divizijski general Milan Jovanović.

Iz poštne službe. V Maribor je premeščen k pošti I višji poštni kontrolor 6. položajne skupine Ciril Novak, ki je doslej služboval v Šmarju pri Jelšah. Iz Maribora pa je premeščen v Šmarje višji poštni kontrolor 6. skupine Karel Hribnik.

Iz veterinarske službe. Za višjega veterinarskega svetnika IV-II je napredoval svetnik Alojzij Zarnik pri tukašnji obmejni bakteriološki postaji. Za veterinarskega svetnika v V. položajni skupini je imenovan višji veterinarski pristav Pavle Kolenc iz Prevalj, Josip Samec iz Murske Sobotice in Franjo Samec iz Gornje Radgone.

Blagoslovitev Invalidskega doma v Beogradu. Večraj dopoldne ob 10. uri se je izvršila na svečan način blagoslovitev novega Invalidskega doma v Beogradu. Palača stoji nasproti beograjskega kolodvora. Nevenljive zasluge da je prišlo do zgraditve doma ima blagopokojni kralj Aleksander Zedinević, nadalje bivši dolgoletni minister za socialno politiko in narodno zdravje Ivan Pucelj. V znak hvaležnosti je postavljen v Invalidskem domu bronast kip pokojnemu kralju v naravni velikosti, v dvorani pa poldrugi meter visoka olinata slika portret bivšega ministra Ivana Pucelja, ki jo je izdelal znani slikar-umeleznik Veliko Stanojević. Blagoslovitev novega doma je opravil sam patrijarh srbske pravoslavne cerkve Varnava z osmimi protojereji. Ob tej priliki je imel patrijarh Varnava tudi daljši govor, ki se je v njem spominjal padlih junakov, ki so pripomogli k ustvaritvi naše lepe države in predvsem našega blagopokojnega kralja Aleksandra, ki je padel in dal svoje življenje za mir in svobodo.

Tiskovni zakon. Pod predsedstvom predsednika Jugoslovanskega novinarskega združenja Slavka Jutriše, je bila včeraj v Novinarskem domu v Zagrebu konferenca članov zagrebske sekcije JNU o stanovskih zadevah in o novem tiskovnem zakonu, ki ga pripravljata vlada. O zadevi je obširno poročal predsednik Jutriša. Sklenjeno je bila sklicati anketo vseh zainteresiranih činiteljev, ki naj izdela predloge vladi za novi zakon.

Nočno delo v pekarnah povsod odpravljeno. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja je pripravila osnutek uredbe o delovnem času v pekarnah po zakonu o zaščiti delavcev. Uredba določa, da mora po pekarnah delo počivati od 15. do 4. ure, če se dela v eni izmeni, in od 16. do 4. ure, če se dela v večjih izmenah. Uredba prinaša tudi več izjem v tem pravilu. Osnutek je poslan banškim upravam, ki ga bodo poslale vsem pristojnim zbornicam, da ga prouče in pripravijo morebitne svoje predloge. Tako bo sestavljena končna uredba, ki se bo potem proglasila po vseh banovinah, da bo delo po pekarnah enotno urejeno za vso državo.

Povišanje plač v Belgiji. Belgijska vlada je s 1. oktobrom povišala plače belgijskim državnim uradnikom in nameščencem za 5 odst.

Sokolske veste

Le naprej za sokolskim praporom

Zmagovit javni nastop mariborskih društev na Tezmem — Impozanten sokolski sprevod — Tehnično dovršena organizacija nastopa — Nove pobude za nadaljnje temeljito sokolsko delo

Ali ni zanimivo, ko smo na včerajšnjem javnem sokolskem nastopu na Tezmem opazili, da je zažarel v očeh sokolske armade mogočen žar, da so se v rokah zableščali ostri meči in, da je v žilah zaplala burneje sokolska kri, ko se je zadnje čase ukresala samoiskra na novem političnem obzorju. Jasno smo videli včeraj, da je naše Sokolstvo na zmagovitem pohodu in da je močno dovelj, da bo krepko odbilo sleherni napad, pa naj pride s te ali one strani. Sokolstvo je bilo, je, in bo neomajno zvesto nesmrtni Tyrševi ideji, zvesto svojemu narodu in domovini, ki ji vzgaja krepke sinove in hčere, ki ji bodo pripravili lepšo sokolsko bodočnost. Sokolstvo se ni nikdar vzkalo v verska in politična vprašanja in je trdno na stališču, da so taka vprašanja zadeva vsakega posameznika. Ono hodi po poti velikega Tyrša, ne oziraje se na levo in desno. Demokratičen duh, bratska ljubezen in sloga ter močna in trdna volja pa bo Sokolstvo pripeljala v mogočno vseslovansko bodočnost. — In še nekaj smo opazili na včerajšnjem sokolskem prazniku. V discipliniranih in močnih sokolskih vrstah ni omahljivec. Tisti pa, ki nikdar v sokolske vrste spadal niso, so sami odpadli. Zato se je včeraj na Tyrševem telovadišču na Tezmem zbrala velika mariborska sokolska družina, ki resnično stremi za vzvišenimi Tyrševimi idejami, da da polnega duška lepi zmagi in napredku sokolske vzgoje.

Na Kralja Petra trgu so se popoldne ob napovedani uri formirali v impozanten sokolski sprevod močni oddelki mariborskih sokolskih društev, ki so se jim pridružili Sokoli s Pobrežja, Tezna in iz Studencev. Po Tržaški cesti je krenila mogočna sokolska armada s sokolsko fanfaro na čelu. Za častitljivim matičnim sokolskim praporom so korakali funkcionarji vseh sodelujočih sokolskih društev, za njimi se je vila dolga kolona članov v slavnostnih krojih, nato močni oddelki Sokoličev in Sokoličic, ki so z mlado sokolsko pesmijo podžigali navdušenje in veselje. Za središko sokolsko godbo so se vrstile močne vrste članic, naraščajnic, naraščajnikov in sokolskega članstva v civilu. Impozanten je bil pogled na močno Sokolsko armado, ki se je zmagovito pomikala iz mesta proti Tezmu, kjer je bil stik pred letnim telovadiščem.

Bil je včeraj krasen prvi jesenski dan. V toplem vetru so valovile zastave, ki so krasile lepo in prostorno letno telovadišče agilnega tezenskega Sokolskega društva, kjer je bilo zbranega že pred nastopom mnogo mestnega in okoliškega občinstva. Za Tezenčane je bil včerajšnji dan lep praznik in so zato okrasili svoje hiše z državnimi zastavami in zelenjem. Sokolsko Tyrševo telovadišče pa je bilo ves dan podobno mravljišču. Na vsaki strani z zelenjem okrašene in z državnimi barvami opasane načelnikove tribune so zavzeli mesta vidnejši sokolski delavci, med njimi župni tajnik br. Dojčević, sokolski staroste posameznih društev bratje dr. Pivko, prof. Struna, Bueš, Hren, Tušak in Klemenčič. Navzoč je bil v sokolskem kroju tudi ljubljene mariborskih Sokolov br. general Božo Putnikovič. Z njegovo navzočnostjo se je sokolstvo počutilo še posebej počaščen. Na prostornem telovadišču pa se je gnilo več tisoč prijateljev sokolske hiše.

Javni nastop je vodil pridni sokolski delavec okrožni in tezenskega društva načelnik br. Ledinek, ki je včeraj znova pokazal, da je mojster v organizaciji in vodstvu javnih sokolskih prireditvev. Spoved, ki ga je sestavil, in material, ki ga je zbral, mora biti njegovim poštvalnim sodelavcem in telovadcem v najlepše zadoščenje, navzočemu občinstvu pa v vzorni obliki prikazal sadove sodobne sokolske vzgoje, nad katerimi je strelalo, se navdušilo in bilo nadvse zadovoljno. Le tako organizirani nastopi dosegajo svoj namen, taki nastopi so najboljše propaganda, le taki nastopi rodijo

v sokolskih vrstah nove pobude, nova stremjenja za napredkom do popolne zmage.

Javni nastop so otvorile naraščajnice z obveznimi prostimi vajami. Izvajale so jih lepo in skladno. V imenu domačega društva je nato pozdravil Sokole in občinstvo starosta br. Tušak. Posebej je pozdravil zvestega Sokola brata generala Putnikoviča, zastopnike tezenskih tovarn in vse prijatelje iz domačega kraja in okolice. Ko je vzkliknil krepki trikratni sokolski: Zdravo! prvemu Sokolu, našemu miljenemu kralju Petru II. in z njim vsi navzoči, je središka sokolska godba zaigrala državno himno. Sledile so skupinske proste vaje dečkov in deklic. Otroci so izvajali vaje po godbi ta-

Spaetno gibanje

Borbe za točke so se pričele

Štart k nogometnemu prvenstvu mariborskega okrožja Čakovečki SK porazil ISSK Maribor — SK Železničar v Varaždinu zmagal nad Veško — Delni uspeh SK Rapida v Mariboru — Presenečenje v tekmovalju za državno nogometno prvenstvo

V prvem razredu mariborsko-čakoveškega okrožja so se včeraj pričele jesenske prvenstvene tekme. Na programu sta bili dve tekmi, in sicer v Mariboru SK Svoboda:SK Rapid, v Čakovcu pa ISSK Maribor:Čakovečki SK. Odigrala pa se je le tekma v Čakovcu, ker SK Svoboda, ki se je prekrstila v SK Viktorijo, še ni dobila od oblastev dovolila za igranje.

Čakovečki SK : ISSK Maribor 4:0 (1:0). Čakovečka tla so vroča. O tem so se vsi mariborski in sploh slovenski klubi edini. To je moral tudi včeraj preizkusiti ISSK Maribor, ki je moral pustiti v Čakovcu obe točki. Moštvi sta nastopila v naslednjih postavah:

Čakovečki SK: Krnoul, Vamplin, Janić, Mekovec, Megla, Vaš, Behojnik, Breslaver, Hrebak, Takač, Novak.

ISSK Maribor: Koren, Domicelj, Kurent, Konič, Kirbiš, Berlek, Miloš, Hardinka, Dušan, Najžer, Jurgec.

Visok poraz ISSK Maribora je pravzaprav presenetil poznavalce klubskih sil. Poraz pa je bil popolnoma upravičen. ISSK Maribor je včeraj igral daleko izpod običajne forme. Nobena formacija ni zaigrala tako kakor zna, v prvi vrsti pa smo pogrešali elana in požrtvovalnosti. Napad je sicer v polju lepo kombiniral, toda bil je premehak za izvedbo končnega cilja — gola. Tudi so imeli napadalci zelo slab start, na drugi strani pa je bila nasprotna obramba trd oreh, ki se ni dala premagati. Krilci so se zelo slabo plasirali, tako da sta krili nasprotnika vedno bili prosti. Prav zaradi tega je bila obramba prezaposlena, tako da je bila koncem koncu nezanesljiva in slaba. Sreča je le, da je bil na eni strani vratar Koren v dobri formi, na drugi strani pa da ni znal napad ČSK izkoristiti lepe zrele pozicije, sicer bi bil debakel še večji.

Čakovečki SK po včerajšnji tekmi sodeč bo vsem tekmujočim klubom na domačih tleh trd oreh. Moštvo ima sicer v svoji sredini nekaj slabih točk, toda enajstoričnica se bori z izredno požrtvovalnostjo ter se odlikuje z odličnim startom, ki pa je šestokrat preoster. Zlasti obe zvezi in oba branilca prekoračijo šestokrat meje dovoljene igre.

Tekma sama je bila v prvem polčasu popolnoma izenačena, v drugi polovici pa so bili domačini v premoči. Bila pa je vseskozi, v znamenju borbe za točke, ostra in na trenutke tudi zanimiva. Maribor je imel še to smolo, da je bil v drugi polovici prvega polčasa ranjen Hardinka, ki je ostali del tekme le statiral. Goli so padli: v prvem polčasu v 29. minuti po Takaču, v drugem polčasu pa v 11. min. po Hrebaku, v 14. po Breslauerju in v

ko učinkovito, da so bili deležni viharne priznanja. Občinstvu so ugajale tudi gimnastične vaje članov in naraščajnikov. Pozornost so vzbudili naraščajniki Matice in vrsta starejših članov. Krona javne telovadbe pa je bil nastop članic. Pod vodstvom matične načelnice s. Stanke Makučeve so zelo učinkovito in skladno izvajale gimnastične vaje na klopih. Vse nastopajoče so bile sama izklesana dekleta, ki jih je občinstvo za njih izvajanja nagradilo z dolgotrajnim ploskom. Nato so sledile tekme naraščajnikov preko ovir, štafeta naraščajnic in članska štafeta za spominsko prehodno darilo, ki si ga je priporila studenska štafeta. Po prostih vajah naraščajnikov je bila otrodna telovadba. Nastopilo je šest vrst med njimi tudi znani sokolski prvak br. Tošo Primožič.

Po nastopu se je razvila na telovadišču prijetna zabava, pri kateri je neumorno igrala središka sokolska godba. Veselični odsek je pod vodstvom agilnega br. Nemca pripravil res vse tako dobro in prijetno, da so bili zadovoljni celo najbolj razvaženi prijatelji vesele sokolske zabave.

Ptujske novice

Velika obrtna gospodarska razstava v Ptuj

Blizajo se dnevi okrajne kmetijske in obrtne razstave, ki se bo vršila v Društvenem domu v Ptuj v dneh od 28. septembra do 6. oktobra t. l. Priprave so v polnem teku. Pester in bogat spored razstave bo pokazal vse naše gospodarstvo zlasti pa kmetijstvo, vinogradništvo in živinorejo. Kmetijska razstava bo vsebovala vse kmetijske pridelke in v to stroko spadajoče potrebščine. Sadjarstvo, po katerem slovi ptujski okraj daleč naokoli bo razstavilo svoje prvovrstno sadje. Vinogradništvo pa grozdje in priznana vina iz Haloz in Slovenskih gor. Na razstavi bo tudi poskušnja vin.

Živinorejo bo razstavil plemensko živino, kjer se bo vršilo tudi premovanje konj, govedi in druge živine, tako da bo razstavljanec prejel za svoj trud nagrado in priznanje. Zastopane bodo tudi naše male živali, perutnistvo, reja kuncev itd.

Za kmetijstvom ne bodo zaostajali tudi naši obrtniki s svojimi ličnimi in solidnimi izdelki. Zastopane bodo vse obrti ptujskega okraja. Razstavili pa bodo svoje blago tudi naši industriji in trgovci. Na razstavi bo tudi poseben lovski in čebelarški oddelek, tako da bomo imeli priliko ogledati si tudi napredek teh dveh panog v našem okolišju.

Za časa razstave se bo vršilo v Ptuj zborovanje raznih združenj in korporacij ter se bodo prirejali izleti v vinorodne Haloze in Slovenske gorice, kamor bodo vozili avtobusi po znižanih cenah. Kdor hoče videti Ptuj in njegovo okolico v vsej lepoti in v gospodarskem napredku, naj poseti razstavo in se ob tej priliki posluži znižane vožnje po železnici.

Iz meščanske šole v Ptuj. Okrajno načelstvo v Ptuj je razrešilo učiteljico Vido Šedlbauer službovanja na državni meščanski šoli v Ptuj. Poučevala je od leta 1927 dalje na meščanski šoli: ženska ročna dela, gospodinjstvo s kuhanjem, higijeno in žensko telovadbo. Obenem je upravljala posle gospodinj v dijaški kuhinji Pomladka Rdečega križa, kjer je dobivalo dotedaj 50—60 siromašnih učencev (učenek) opoldne toplo kosilo. — Z njenim odhodom je moralo upravitelstvo meščanske šole ukiniti pouk v ženskih ročnih delih in v gospodinjstvu na zavodu ter ne more začeti v dijaški kuhinji s prehrano dijakov za okolico. — Z odvzemom strokovne učiteljice, ki se je bila specializirala za omenjene panoge pouka in ki je imela tudi velik uspeh pri poučevanju, nadalje z onemogočenjem delovanja dijaške kuhinje Pomladka Rdečega križa, so najbolj prizadete učenke zavoda in njih starši. — Da taki ukrepi rušijo ugled šolstva pri prebivalstvu, ki pri vpisovanju in tudi drugače mnogo žrtvuje za svoje otroke in ki jih v polnem zaupanju izročajo v izobrazbo šole, je samo po sebi umevno. — Starši vprašujejo, kedaj se bo glede nameščenja učnih oseb v važnih šolah, kakor so meščanske šole, uveljavil tak red, da ne bo trpela naša mladina in mi sami nepravilne škode? Navedeno učiteljico so premestili na njeno matično dekliško osnovno šolo, kjer je niti ne potrebujejo.

Vpisovanje vajencev in učencev v trgovsko strokovno nadaljevalno šolo v Ptuj se vrši v nedeljo 29. t. m. ob 10. uri v zbornici drž. meščanske šole v Ptuj. Popravni izpiti bodo v ponedeljek 30. t. m. ob 18. uri. Redni pouk se prične v sredo 2. oktobra.

Velika tatvina. Avguštin Kosi, 20letni delavec iz Sardinia pri Ormožu, je ukradel v rudniku v Medvedcah razne predmete iz medenine; poškodoval je tudi električni stroj in vzel iz istega važne dele. Škoda znaša 12.000 Din. Tatu so izsledili slučajno. V Račah je stopil s svojim plenom v vlak, ki vozi v Maribor, karto pa je vzel le do Hoč. Ker je med tem zaspal in se zbudil šele v Mariboru, kjer so ga pa radi neplačane vožnine od Hoč do Maribora zaslišali. Pri tej priliki so prišli tatvini na sled.

Darujte za spomenik viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

SK Železničar : Varaždinski SK 4:2 (2:1).

Železničarji so včeraj izkoristili zadnji prosti termin pred prvenstvenimi tekmami ter gostovali v Varaždinu, kjer so odigrali proti tamkajšnjemu sportnemu klubu prijateljsko tekmo, ki so jo sigurno odločili v svojo korist.

Atletik SK : SK Rapid 4:4 (2:0).

Rapidovci so včeraj popoldne na svojem igrišču preizkusili svoje moči s celjskimi Atletiki. Tekma, ki ni nudila ničesar posebnega, se je končala neodločeno, kar odgovarja prilično razmerju sil. Sodil je g. Bizjak.

Tekmovanje za prvenstvo juniorjev.

Na igrišču ISSK Maribora se je včeraj popoldne vršila prvenstvena tekma med ISSK Mariborom in SK Železničarjem, ki se je končala z zmago SK Železničarja v razmerju 2:1. Pri tej tekmi je prišlo do neljubih neredov na igrišču, ki bi se skoraj pretvorili v splošen pretep. Povod je dal sodnik g. Pušenjak, ki je včeraj sodil v takem stilu, da ga bodo zaradi tega sportne oblasti sigurno poklicale na zagovor. Ponovno pa apeliramo na sodniško sekcijo in OOLNP, naj v bodoče mladinskim tekmam posvečajo večjo pozornost, in naj delegirajo prav k mladinskim tekmam sodnika, ki bo vsaj v osnovnih stvareh zmožen sojenja.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo.

Včeraj so se po vsej naši državi vršile kvalifikacijske tekme za vstop v ligo. Nič manj kakor 16 klubov se je borilo za to, da bi v prihodnji sezoni sodelovali v državnem prvenstvu. Rezultati so bili naslednji:

Ljubljana: Primorje:Ilirija 1:1 (0:0).

Zagreb: Gradjanski:Hašk 6:1.

Beograd: BSK:Jugoslavija 1:1.

Novi Sad: BASK:Vojvodina 2:0.

Sarajevo: Hajduk (Split):Slavija 3:0.

Banjaluka: Krajišnik:Gračicar 5:0.

Velika Kikinda: ŽAK:Šparta (Zemun) 1:0.

Sarajevo: Hajduk (Sarajevo):Hajduk (Split) 2:1!

Ostale nogometne tekme.

Budimpešta: Madjarska:Češkoslovaška 1:0. Tekma za evropski pokal.

Sisak: Slavija (Varaždin):Slavija 2:0.

Balkanska olimpijada: Stanje točk po končanem tekmovalju drugega dne: Grška 88, Jugoslavija 73, Rumunija 58, Turška 39.

Mariborske novice

Tragična smrt kmetice pred poroko

Pri Slovenski Bistrici je povozil tovorni avto mlado kmetico in voila — Kmetica je izdihnila, vol je poginil — Vzrok nesrečno naključje

Včeraj je prispela v Maribor vest o tragičnem dogodku, ki se je pripetil v soboto proti večeru med Slovensko Bistrico in Slovenskimi Konjicami. Dogodek je zbudil med ljudmi veliko vznemirjenje in sočutje z mlado 28letno posestnico Gradišnikovo, ki je postala tragična žrtev tega dogodka. Sočutje z njeno usodo je tem večje, ker je Gradišnikova namerala v kratkem stopiti z ženom pred oltar in se poročiti. O dogodku smo izvedeli sledeče podrobnosti:

Ko je v soboto okoli 19. ure vozil na cesti, približno kilometer od Slovenske Bistrice proti Slovenskim Konjicam posestnik Mohorko s tovornim avtomobilom, mu je pripeljala nasproti 28letna kmetica Gradišnikova s parom volov. Mohorko ni niti slutil, da se bo na popolnoma odprti cesti pripetila tako stra-

šna prometna nesreča. Kakor bi bilo zakleto: vol je prav pred avtomobilom pognil na levo stran in nesreča je bila neizogibna. Kljub temu, da je bil Mohorko do skrajnosti duhaprisoten in je v zadnjem trenutku hotel nesrečo preprečiti, tega ni bilo več mogoče napraviti, kajti avtomobil je že treščil z vso silo v voila, ki je obležal na mestu mrtev s polomljenimi nogami, nato pa je vozilo sunilo mlado Gradišnikovo v čelo, da je obležala z zevajočo rano in je nekaj trenutkov po nesreči izdihnila. Ves prestrašen je Mohorko, ki je bil namenjen domov v Polskovo, javil stražen karambol oblastem v Slovenski Bistrici, ki bodo uvedle preiskavo.

Vse prebivalstvo sočustvuje z mlado, komaj 28 let staro kmetico, ki je na tako tragičen način končala svoje življenje.

Stanovska vprašanja

Mariborski kovinarji na braniku svojih interesov — K sestanku pri »Novem svetu«

Ko je kriza posegla v obrtniške vrste, je nedvomno najhujše prizadela kovinarsko panogo. Naši kovinarji, med njimi v prvi vrsti ključavničarji, kleparji in kovači, se hudo bore za svoj obstanek, ki jim ga zelo ogrožajo tudi razni šušmarji. Hudo jim škoduje nadalje nelojalna konkurenca, ki se je zlasti v zadnjem času razpasla med vsemi obrtniškim panogami. Da bi se vsaj nekoliko ublažil težavni današnji položaj, ki je postal že zavnaravno obupen in porazen za marsikaterega kovinarja, je sklicalo v soboto zvečer mariborsko Združenje kovinarjev članski sestanek, na katerem sta poro-

čala podpredsednik g. Kumer in tajnik Okrožnega odbora obrtnih združenj gospod Novak. Podpredsednik Kumer je v daljših in jedratih izjavah orisal današnji položaj kovinarjev in posebej naglasil, da je v zadnjem času zelo padla morala, kar je imelo za posledico nelojalno konkurenco, ki mimo šušmarstva ubija lojalnega obrtnika. Nekatere bistvene obrtne zadeve je tolmačil navzočim kovinarjem okrožni tajnik Novak, ki jim je obenem priporočal več stanovske zavesti in složnosti, kar je neobhodno potrebno za zboljšanje današnjega položaja.

Premaženjsko stanje MP 1934

s stanjem 31. decembra 1934 nudi sledečo sliko: Imovina in glavnica izkazujeta 83.838.096,53. Imovina izkazuje sledeče postavke: Premoženjska uprava 38 milijonov 977.954,98 Din; nepremičnine obratov 13.282.476, vodovodno omrežje Din 9.594.329, plinovodno omrežje 3.112.984, elektrovodno omrežje 3.300.370, stroji 1.400.782, naprave 2.132.890, aparati Din 2.675.614, oprava 305.289, orodje 110.946, motorna vozila 1.485.390, vprežna vozila 116.581, bicikli 6290, konji 4800, prevrnike 5.8125, pisalni stroji in potrebščine 155.755, zaloga 2.295.358,60, dolžniki Din 3.972.342, poštni čekovni račun 70.538,29, bančna dobroimetja 325.221,63, blagajna 163.999,86, vrednostni papirji 57.350.

Glavnica: amortizacijska posojila Din 50.249.799,13, dobavitelji 2.901.099,32, penzijska premijska rezerva za 1934 113.192, odpis za večje obrabo omrežij, strojev in drugega orodja 219.172, osnovna glavnica 30.265.802,69, poslovni prebitok Din 98.031,39 dinarjev.

Obračun MP za leto 1934

Obenem s tromesečnim obračunom januar—marec 1935 so izdala Mestna podjetja te dni tudi letni obračun za 1934. Bilančna knjiga, ki obsega 61 strani, je primer vzornega in vestnega dela, ki je bilo ocenjeno v ta podrobni bilančni pregled. Ocenitev zgradb, zemljišč in drugega se je izvršila točno po istih vidikih in načelih kakor v prejšnjem letu. Po istih načelih so se izvršili tudi odpisi za obrabo poedinih imovinskih delov. Ti odpisi znašajo pri nepremičninah premoženjske uprave 25.172 dinarjev, pri nepremičninah obratov 365.810,78, pri premoženjskih obratov 2.002.687,05. Izvršile pa so se tudi nove investicije v poedine imovinske dele, in sicer so odpadle te investicije: na vodovod 108.337, na plinarno 30.520,50, na elektropodjetje Din 385.525,55, na premoženjsko upravo Din 25.107,48, na klavnico 15.130, na avtobusni promet 357.295, na kopališče 60.300, na Mariborski otok (novi most Din 583.865,67, na pogrebni zavod 1400, na poslovni vodstva in uprave MP Din 82.770. Zaloge MP so se povečale za

363.280,90 dinarjev, deloma radi novih nabav, deloma pa radi tega, ker so se v lanskem letu po cenitveni komisiji spregledale zaloge gradbene uprave. Odplačila amortizacijskih dolgov so znesla 2.460.225,75 dinarjev.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je umrla v starosti 38 let zasebnica Alojzija Petkova. Zaljučnim toplo sočutje.

Kraljev spomenik na Pohorju. Nekaj mladih ljudi, četniki NO, je pred tedni na tihem sklenilo, da na svoj način, z brezplačnim delom svojih rok, počastijo prvo oblenico smrti Kralja Mučenika. Vsako nedeljo, ki jo drugi porabi za razvedrilo in počitek, so hodili na Pohorje in tam blizu Mariborske kočice pod strokovnim vodstvom g. Žagovca razstreljavali granitne skale, jih obdelavali in spravljali v piramido, ki žal nima egiptovskih dimenzij, saj niti 10 m, kakor je nekdo napačno najavil, ni visoka, vendar bo tudi pri svojih 4 m kot preprost, zato pa tem zgovornejši spomenik pričala o neobičajni požrtvovalnosti teh idealistov. Bakrena plošča s kraljevim reliefom in njegovim naročilom »Čuvajte Jugoslavijo«, bo krasila spomenik, čigar odkritje bo v nedeljo 6. oktobra.

Mariborski planinci so včeraj pohiteli v častnem številu na Kozjak k blagoslovitvi razglednega stolpa pri Sv. Pankraciju, pa tudi na Pohorje, kjer se je bila pod Sv. Bolfenkom blagoslovila prenovljena kapelica Sv. Antona.

Blagoslovitev prenovljene Kalvarije je bila včeraj v nedeljo popoldne. Blagoslovitvene obrede je opravil škof dr. Tomažič. Kalvarijske skupine, zidane v procelje prenovljene cerkvice, so delo g. Ivana Sojca.

Gradnja pravoslavne cerkve lepo napreduje. Končali so betoniranje temeljev, in danes so pričeli že zidati z opeko.

Pravca'ega »tigr iz pohorske džungle« je ustrelil v občini Pohorje pri Framu posestnik Ivo Pliveršek. Redka zver je tehtala ob usmrtni 7 in pol kg in je imela od konca repa do gobca dolžino 1,20 m. Da ne bi ta »domači tiger«, ki se je izkazal za divjega mačka, veljal za navadno častnikarsko raco, bo znani preparator Čiringer, ki je zver nagačil, raz-

stavil ta redki eksemplar naše faune v Gosposki ulici.

Priredanje koncertov v Mariboru. Da ustreže že ponovno izraženim željam občinstva in koncertantov, bo Glasbena Matica mariborska urejevala odslej prireditve koncertov v Mariboru potom svojega koncertnega biroja, ki ima za to oblastveno dovoljenje. Opozarjamo vsa mariborska društva in druge interesente, ki žele prirediti v letošnji sezoni koncerte v Mariboru, naj se obrnejo edino na koncertni biro Glasbene Maticе, ki jim bo osigural termine. Dnevi za nastope se bodo rezervirali smoteno in prvenstveno domačim glasbenim društvom in le onim, ki se bodo pravočasno prijavili koncertni poslovnicji Glasbene Maticе Maribor.

Razpis ustanove dr. Fr. Rapoca. Posojilnica v Mariboru r. z. z o. p. razpisuje šest stipendij po 1200 Din za slovenske visokošolce. V pošteve pridejo v prvi vrsti prosilci iz mariborskega in šoštanjskega okraja. Prošnje naj se vložijo do 15. oktobra pri Posojilnici v Mariboru, Narodni dom.

I. zbor malih harmonikarjev »Harmonije« Maribor prične z rednim poukom pod prvovrstnim strokovnim vodstvom dne 1. oktobra t. l. ter se bo poučevala v društvu poleg diatončne tudi kromatična harmonika. Prijave in posnila pri blagajni Grajskega kina in v trgovini Meinel & Herold, Gosposka ulica.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzeti jutraj na prazen želodec čašo prirodne Franc-Joževe grenčice. Registrirano od ministrstva za soc. politiko in narodno zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Banovska poslovica Split priredi tudi letos razstavo preprog v Mariboru. Razstava se otvori jutri dopoldne v Gradu v prejšnjem Bernajsovem lokalu.

Pravo odeslajo je doživel v svojem življenju 30letni inž. Pavel Kevžen. Naši obmejni organi so ga našli v takozvani ceršarški šumi ob meji. Ko so ga zasliševali, je navajal zanimivo zgodbo svojega življenja. Leta 1925 se je pripeljal iz Amerike, kjer mu živi oče v Čikagu, v Evropo. V Parizu je diplomiral za rudarskega inženjerja, bil pozneje v francoskih kolonijah v Maroku, Tunisu, v Siriji in drugod. Zopet se je vrnil v Pariz, nato se je odpeljal v Švico in prišel nazadnje v Avstrijo, kjer je dobil zaposlitev. Toda ker ni imel dovoljenja za bivanje, je moral k zasliševanju v Gradec. Odtod so ga orožniki prenevali do meje, kjer so ga poslali na našo stran.

Češkega vojnega begunca so zalotili naši obmejni organi v Pernici na koroški meji, ko je skrivaj kanil preko meje. Ugotovilo se je, da je to 24letni Oton Henč iz Toplice v češkoslovaški republiki. Pri zaslišanju je izpovedal, da so ga Avstrijci aretirali in ga hoteli spraviti nazaj na Češkoslovaško. V bližini meje pa je skočil z vlaka in se skozi Avstrijo napotil v Jugoslavijo. Tudi tukaj je imel smolo. Pravi, da ne mara v svojo domovino in da je vojni begunec.

Košanje in Pačman? Včeraj popoldne so udrli v Studencih v odsotnosti gospodinjne neznani vlomilci v gostilniške prostore gostilničarke Škerličeve in odnesli večjo vsoto denarja in večjo količino cigaret. Škoda znaša več tisoč dinarjev. Obstojta sum, da sta storilca znana zločinca Košanec in Pačman, ki se potikata po mariborski okolici.

Mariborska policija je prejela danes dopoldne telefonsko obvestilo, da so preteklo noč vlomili neznani storilci v Zamošanah pri Ptuj pri trgovcu in veleposestniku Gobesu ter odnesli več pušk in samokresov v skupni vrednosti 4000 dinarjev. Na mesto vloma se je podal daktiloskop Grobin.

Težka hrastova vrata na glavo. Pri nakladanju desk na tukajšnjem koroškem kolodvoru so padla 40letnemu strgarju Henrikju Veberju težka hrastova vagon-ska vrata na glavo. Nezvestnega in s težkimi poškodbami so ga prepeljali v splošno bolnišnico.

Huncveti... Povsod se oglašajo po našem podeželju. V Zgornji Kungoti so vlomili v mlin F. Bratuše in odnesli večjo količino koruze. Hlapcu posestnika Ivana Folmajerja v Selnici ob Dravi so ukradli iz hleva vso obleko in odejo. Iz gostilne Marije Debelakove v Mislinjski dolini so pa odnesli 1400 dinarjev gotovine.

Sedaj so jabolka na vrsti. Posestniku

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Od danes dalje sijajna veseloigra

„Žene, ki se ne udajo“

Na planinah ni greha.

Pride AMPHITRYON. Willy Fritsch, Käthe Gold, Adele Sandrock in Paul Kemp.

Kino Union. Danes zadnjič izborna veseloigra »Animator« (Skok v blaženstvo) s Fritz Schulzom, Rosy Barsony, Felix Bressart, Tibor v. Halmay-om, Herto Natzler.

Narodno gledališče

Otvoritvena predstava letošnje sezone bo Debevčeva dramatizacija romana Dostojevskega »Braje Karamazovi«. To je nedvomno eno najmočnejših del vse svetovne literature in zgrabi z elementarno dramatikom. Vsekakor bo to prav dostojen uvod v novo sezono in kulturni dogodek. Delo je naštudiral glavni režiser Jože Kovič, obenem inscenator dela na novem krožnem odru. Zasedba vodilnih ulog: Grušenjka — Kraljeva, Katja — Starčeva, stari Karamazov — Kovič P., Dimitrij — Furijan, Ivan — Nakrst, Aljoša — Blaž in Smerdjakov — Gorinšek. V ostalih ulogah: Kovič J., Košič, Rasberger, Košuta, Verdonik. Lektor — Standeker.

Ložni abonma je posebno priporočljiv za družine, manjše zaključene družbe itd. Vrh tega pa je poceni ter stane uradnika na dražji sedež v abonmanu le 49 Din, najcenejši ložni sedež pa samo 14 Din na mesec, za kar prejme abonent na mesec povprečno tri predstave. Obroki so torej tudi v najboljših ložah tako poceni, da se lahko abonirajo vsi ljubitelji gledališča, posebno pa oni, ki se jim ta vsotica ne pozna pri izdatkih. Iz nerazumljivega vzroka je pa prav teh poslednjih abonentov (gg. odvetnikov, zdravnikov, trgovcev, industrijcev itd.) najmanj, ter se hvalevredno abonirajo danes najhujše prizadeti stan, to je srednje državno uradništvo in prav lepem številu — delavstvo. Sicer pa je še časa za prijavo do 1. oktobra in se bo gotovo še marsikdo, ki mu je mar slovenska kultura v Mariboru, aboniral.

Alojziju Paskolu iz Zgornje Sv. Kungote so ponočnjaki obrali z dreves za okoli 100 kg jabolk, ki so jih prodali nekemu trgovcu. V sadonosniku Glančnikove graščine na Pragerskem pa so obrali tri jablane in povzročili škodo okoli 400 dinarjev.

Ukradeno kolo. Včeraj je neznani storilec ukradel tesarskemu polirju še popolnoma novo kolo, ki ga je pustil za nekaj časa pred neko gostilno v Melju brez nadzorstva. Kolo je znamke »Waffenrad« in še ni bilo registrirano.

Mariborsko vreme. Barometer 737,3, maksimalna temperatura 23, minimalna temperatura 10,8, relativna vlaga 88.

Poličanske novice

Cvetlični dan za Rdeči križ. Občinski odbor tuk. društva RK se zelo trudi, da bi čim bolj seznanil ljudstvo o pomenu in namenu te humane organizacije. Svoji čas je v to svrhu priredil samarijanski tečaj, ki je bil razmeroma še lepo obiskan. Naravnost razočarano pa je bilo društvo v nedeljo, ko je v okvirju tedna RK priredilo predavanje, ki sta se ga udeležila reci in piši samo 2 (dva) človeka. Nezanjanje, ki mu ni primere in vsega obsojanja vredno. Funkcionarji in drugi so zato tembolj dvomili nad uspehom cvetličnega dne, prirejenega v nedeljo v korist RK. Nasprotno obupnemu obisku zgoraj, pa je nabiralna akcija nad pričakovanje uspeša, kar gre zahvala vnetim nabiralcem, seveda pa tudi darovalcem. Opaža se, da ima ljudstvo pred RK silen respekt, da ne rečemo mržnjo. V teh dveh besedah »Rdeči križ« vidi samo vojno in nič drugega, zato bi bilo tembolj potrebno, da se pouči. Le kako ga zato pridobiti.

Previdnost.

Učitelj: »Janezek, zakaj pa se ne učiš doma zemljepisa?«

Janezek: »Ker se mi zdi pametneje počakati. Očka mi je namreč včeraj povedal, da se bližajo važni dogodki, ki bodo lahko tembolj spremenili zemljevid Evrope.«

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

V čemer je razlika, mora služiti izpolnjevanju, vendar ta razlika ne sme biti v skrajnih ekstremih, ker je tu dosega zblizanja nemogoča. Ako se pa ti nameni zakona ne dajo doseči, potem zakon ni zakon in ga dejansko kljub vsej iz ceremonije izvirajoči formalnosti in eventuelnemu vztrajanju v njem nikoli ni. Ločitev takega zakona je tedaj tudi samo prav taka formalnost, kakor je bila sklenitev.

»Ako misli človek le z razumom...«

»A tu je tudi le razum edini pravi razsodnik. Prosim te: s kakšno pravico ima nekdo, ki ni ti, pravico ubiti vse tvoje življenje samo zaradi tega, ker je bila okoli vajinih rok ovita blagoslovljena štola? Ubiti življenje, ki je eno samo in neponovljivo! Ne, te pravice mu ne more dati nobena ceremonija, pa bodi že opravljena v imenu kogarkoli. In trdno sem prepričana, da sam Bog ni nasprotnik ločitve take zveze. Tisti, ki so ustvarili »neločljivost« zakona, prav gotovo niso dobili za to navdajenja iz nebes, ampak iz golih pozemskih interesov družbe, za katero naj bi se žrtvoval posameznik. Res je sicer, da je človek družbeno bitje in ima do družbe neke obveznosti in družba do njega neke pravice.

toda te dolžnosti in pravice ni, da bi terjala od njega žrtvovanje tistega, kar drugi nemoteno uživa. In naposled, kaj je poštenje? Ločiti se ali iskati v varanju nadomestila za v zakonu manjka-joče? Kje je tu poštenje in nepoštenje? Kje morala in nemorala? Odgovor ni težek. Predsodki umetno privzgojene navade ne morejo biti zakoni življenja, ki se trajno nikoli ne da posiliti.

»Tudi jaz mislim tako,« je pritrdila Jasna. »Od zakona z Jankom pričakujem vsaj del vsega tistega, kar more najpopolnejšega ustvariti združitev moškega in ženske. Vse pričakovanje se ne bo uresničilo, tega se dobro zavedam, upam pa, da se bova vsaj znatno zblížala. Ako bi se pa zmotila, potem si najbrže ne bi dolgo pomišljala ločiti se. Pojdiva narazen, bi dejala. Poišči si ti drugod to, česar nisi našel pri meni, jaz pa si bom poiskala zopet sama tisto, česar mi ti ne moreš dati.«

»Čisto pravilno,« je dejala Mary, »vendar vselej to ni tako preprosto. Zgodi se čisto, da si zaljubljena v svojega moža kljub temu da veš, kako malo sta uglasena za skupno življenje.«

»Zdi se mi, da bi moja ljubezen v ta-
kam primerno došla sklanjala.«

»V bistvu je zares tako,« je ugovarjala Sida, »toda kaj tedaj, ako te tisti, ki ga hočeš zapustiti, resnično ljubi? Vidve pravita, da nima nihče, tudi mož ne, pravice ubijati ženi življenja in narobe, žena ne možu. Vendar: žena, katere življenje je ob neljubljenem možu ubito, ubije nasprotno njemu življenje, ako ga zapusti in mu s tem podere edini temelj njegove ljubezni. Eno življenje je tu vsekakor ubito, naj ostaneta skupaj, ali naj se ločita. In v mojem zakonu je prav to tisto, kar zapira vsako pot v rešitev. Ervin me ljubi resnično, visi ves na meni in dobro vem, da izgubi tla pod nogami, ako me izgubi. Sedaj trpim jaz, potem bi trpel on. S čim naj to opravičim pred svojo lastno vestjo? Razum mi govori, da je dober, plemenit, vreden ljubezni, srce in telo se pa odvrata od njega, ker kljub vsem tem plemenitim lastnostim — ni mož...«

»V tem je zares trpka tragika,« je dejala Mary, »tragika, ki je usoda mnogih nemoških moških in neženskih žensk, da je v njih ljubezen kljub temu, da je ne morejo izžarevati. Njen izvor je pa izven njih samih, v njihovi biološki in psihološki strukturi, ustvarjeni z napakami rojstva. Njim se godi tako kakor tistim, ki se rode pohabljeni ali slaboumni. Ako se svojih napak zavedajo, se ne bi smeli vezati z zakonom. Dasi je za njih tragično, je vendar tako, da nimajo pravice do vsega tistega, do česar jo imajo drugi. Zato je ločitev v takem primeru kljub

vsej grenki zavesti upravičena. Kdor ni za nikogar, tudi za enega ni.«

Po tem razgovoru se je vrnila Sida domov še bolj razdvojena, kakor je bila prej. Misel na ločitev zakona z Ervinom se je zagrizla v njene možgane z neodstranljivo silo. Sprva še daljna in meglena, se ji je vedno bolj približevala in dobivala jasnejše oblike, dokler ji ni naposled postala neizprosna zahteva, izpolnjujoča vso njeno notranjost. A kljub temu, da se ji je zdela tako jasna, se njeni duševni boji niso mogli pomiriti. Nekod v skritih globinah se je nekaj upiralo zapustitvi Ervina, ji stopalo na pot in vedno znova ubijalo voljo v odločitev. Njeni bolni živci so se napenjali do skrajnosti in z vsakim dnem je čutila bolj razločno, da se njeno življenje samo uničuje, kakor iz lastnega goriva tleča sveča.

V dolgih zimskih dneh se je pa vendar počasi gradila v njenih mislih trdna pot.

»Ven, ven iz tega zakona!« si je ponavljala. »Ven iz tega stanja, ki me ponižuje in ubija! Toda zato je potrebna neka gonilna sila, potrebni so vidni vzroki in razlogi. Saj vendar ne morem čisto preprosto stopiti predenj in mu reči: ločiva se! Treba bi ga bilo pripeljati naravnost pred odločitev, ki bi se tudi njemu zdela edino pravilna in logična. Treba bi ga bilo pripraviti do tega, da bi ločitev sam želel. V tem primeru bi se moja odgovornost zmanjšala, njegova bolečina omilila.«

Iz življenja in sveta

Senzacionalna zgodovinska najdba

Izkopali so svinčeno rakev z ostanki najokrutnejšega angleškega kralja — Veliko zanimanje zgodovinarjev za najdbo

Pri kopanju temeljev za neko zgradbo v Leicesteru na Angleškem so našli delavci na kup človeških kosti, med katerimi je tudi ležala dobro ohranjena svinčena rakev. Zgodovinarji, ki so prevzeli izkopino v svoje varstvo, menijo, da počivajo v rakvi ostanki angleškega kralja Riharda III. Vest o senzacionalni najdbi se je kmalu razširila po vsem znanstvenem svetu, saj pravi zgodovina, da je bil angleški kralj Rihard III. najokrutnejši in najstrašnejši med vsemi zgodovinskimi kronanimi in nekronanimi kraljevskimi glavami.

Ko je umrl angleški kralj Edvard IV. v krvavih bitkah okrog njegovega prestola, je prevzel nasledstvo njegov mlajši brat vojvoda Gloucesterski, ki je vladal nekaj let namesto nedoletnega Edvarda V. Za časa svojega vladanja pa je sklenil obdržati oblast zase. Naročil je zaradi tega umoriti nedoletnega kralja in njegovega mlajšega brata Riharda. Na ta način se je polastil kraljevskega prestola vojvoda, ki je bil zadnji potomec Plantagenetske hiše, ki je vladala 350 let na Angleškem. Vojvoda se je dal kronati in proglasiti za kralja Riharda III. Toda kraljevska sreča mu ni bila mila.

Grof Richmondski, poznejši kralj Henrik IV., ki ga je kralj Edvard IV. premagal in poslal v pregnanstvo, je s svojimi zvestimi četami leta 1485 prikorakal do

Walesa. Napovedal je vojno uzurpatorskemu kralju Rihardu III. in ga z lahko premagal. V odločilni bitki je umrl Rihard III. Nad 500 let so pozneje iskali zemeljske ostanke zadnjega potomca vladarske rodbine Plantagenet. Nihče ni vedel za grob padlega kralja. Le skromni napis na nekem starem mostu v bližini Leicesterja je pričal o nekdanji slavi kralja Riharda III. Napis se je glasil: »V bližini tega mosta je pokopano truplo kralja Riharda III., ki je padel v bitki pri Bosworthu.« Ker pa je bilo vse dolgoletno iskanje kraljevega groba zaman, je prevladalo mnenje, da je omenjeni napis navadna mistifikacija.

Pred kratkim pa se je vendarle posrečilo po golem naključju najti grob najokrutnejšega angleškega kralja Riharda III. Okostnjaki, ki so jih delavci izkopali, so stari približno 400 do 500 let. Učenjaki so se predvsem zanimali za svinčeno rakev in so prepričani, da je v njej strohnelo truplo kralja Riharda III. Ohranjena je ostala precej dobro lobanja, ki ima zelo nizko čelo, brada pa je podobna opičji. Najdeni ostanki pričajo, da je bil kralj Rihard tudi po zunanosti silno grd človek. Nadalje si prizadevajo strokovnjaki dognati, če je bil v resnici grbav, ker je v zgodovinskih zapiskih imenovan tudi »grbavec«.

Možitev pod pretnjo aretacije

Te dni so pri policijskem ravnanstvu v Kjopenhavnu na Danskem odkrili zares senzacionalen trik nekega mladeniča, ki naj bi mu služil za to, da bi dobil za ženo neko dekle, ki jo je ljubil, a se ona z njim ni hotela poročiti. Pred nekaj dnevi je namreč prišlo na ravnanstvo neko lepo mlado dekle in izročila ravnateljstvu »uradni« spis, v katerem se ji je ukazovalo, da se mora takoj poročiti z Nielsom Madsonom, ker bo sicer zaradi svojega lahkomišljenega življenja aretirana. Ta nenavadni spis za poroko je bil pa seveda ponarejen. Detektivji so kmalu našli Nilsa Madsona, ki je priznal, da je hotel na ta način pridobiti za zakon dekle, ki ga ni ljubila. Sedaj se s tem primerom bavijo danski pravdniki in si razbijajo glavo, pod kateri paragraf bi se dal utakniti ta čin. Paragraf, ki kaznuje potvarjanje listin, namreč omenja, da je kaznjivo ponarejanje samo te-

daj, ako se ponarejevalec hoče s ponarejeno listino materialno koristiti. Res je, da je Niels Madson ponaredil uradni spis, vendar se ne more trditi, da bi bil hotel s tem doseči zase kako materialno korist, tem manj še, ker je njegova izvoljenka zelo revna in bi s tem, da bi jo poročil, napravil prav za prav sebi še celo materialno škodo, ker bi moral ves denar svoje plače trošiti za zakon in svojo mlado ženo.

Psi v oklepih

Čikaška policija je zopet uvedla novost, ki je vzbudila veliko zanimanje v ameriški javnosti. Izumila je namreč zaščitno obleko za policijske pse. Psi, ki danes dobro služijo v policijski službi, so bili doslej izpostavljeni čisto velikim nevarnostim pri spopadih z vlomilci, tato vi in zločinci. Često so bili ranjeni ali pa so celo pri izvrševanju svoje službe

poginili. Znano je, da so ameriški policijski psi zelo dragoceni in je bila s poginom psa policiji povzročena škoda. Z novim izumom je ta nevarnost preprečena. Psi bodo nosili v službi lahke jeklene oklepe, ki jih bodo ščitili dovolj varno pred vbodljaji napadalcevih nožev in kroglicami iz samokresa.

Zibelka človeštva

V Norwichu na Angleškem je bil te dni dovršen kongres zveze britanskih učenjakov. Na tem kongresu je imel znani geolog sir Athur Woodwad predavanje o zibelki človeštva. Znanstvenik je ugotovil, da je bila zibelka človeštva nekje v osrednji Aziji in da se je človeštvo v pradedni preteklosti od tam razširilo po vseh znanih delih sveta. Vendar je učenjak dejal, da doslej še ni točno ugotovljeno, katera pokrajina v osrednji Aziji je bila izvor človeštva.

Ladja je izginila

Angleški listi poročajo, da je angleška motorna ladja »Joseph Medill« po svoji prvi vožnji po morju čudežno izginila. Ladja je bila odrejena za promet na kanadskih jezerih in je izginila na svoji prvi poti iz Anglije proti Kanadi, kjer naj bi ostala. Ladja do danes ni prispela v Kanado, a tudi nihče ne ve, kakšna je njena usoda. V Kanadi menijo, da se je ladja potopila v viharju in so zato že odposlali ladje na obalo Labradorja, da bi jo poiskale. Posadka ladje je štela 16 mož.

Knjiga o Vranglovem otoku

Bivši poveljnik Vranglovega otoka Minjev je po petih letih bivanja v tej sa-

moti napisal knjigo o svojih doživljajih. Minjev pripoveduje v njej o sovjetski kolonizatorični delavnosti na Vranglovem otoku, o prosvetnem delu kolonistov med tamkajšnjimi prebivalci Eskimi, Čukči in drugimi ter o življenjskih razmerah za časa zime. V knjigi govori tudi o ameriških letalcih Ailsonu in Boglandu, ki sta padla v morje blizu Vranglovega otoka in ju je potem rešil junaški letalec Slepnev.

Da bi se zavaroval.

Kapetan: »Zakaj pa oblačite ponoči žensko nočno srajco?«

Potnik: »Ker se pri vsaki katastrofi na morju rešijo najprej ženske in otroci.«

Reklama.

Plešec: »Če tako hvalite to svoje sredstvo za rast las, zakaj ga pa sami ne uporabljate?«

Potnik: »Ker predstavljam vzorec pred uporabo.«

Tolažba.

Bolnica: »Gospod doktor, povejte mi odkrito, kako je z mojimi ledvicami?«

Zdravnik: »Posebno zdrave niso, toda do smrti vam bodo že služile.«

Dober nasvet.

— Sam ne vem, ali bi kupil za denar, ki sem ga podedoval, hišo, ali avto?«

— Nič lažjega, kupi hišo, vzemi na njo hipoteko, za ta denar kupi avto, pa boš imel oboje.

V vsako slovensko hišo **Večernik**

Prodajam

HRANILNE KNJIZICE
Mestne hranilnice, Banovinske in Posojilnice Maribor prodajam takoj. Ponudbe na upravo pod »Prodajalec«.
4281

RADIO BATERIJSKI APARAT
in foto aparat, komplet na prodaj. Vprašati Hojnik, Aleksandrova 16.
4282

AFRIK, ŽIMA,
vata, žimnice, otomane, kauče, naslonjače v veliki izbiri nudi najceneje Novak, Veštrinska 7, Koroška 8.
4285

PRISTNE KRANJSKE KLOBASE
zopet vsak dan sveže na zalogi. Z. Anderle, Gosposka ul. 20.
4212

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO
takoj oddam mirni stranki. Naslov v upravi »Večernika«
4284

GOSPODA
sprejem v čisto stanovanje in dobro hrano. Naslov v upravi »Večernika«.
4279

Vljudno naznanjam, vsem cenjenim strankam, da sam začel na novo

kleparsko obrt

in izvršujem vsa v to stroko spadajoča kleparska dela po najnižji konkurenčni ceni. — Se priporoča

Ivan Kuharič, kleparstvo
Ptujška cesta 29, Tezno pri Mariboru.
4277

Darujte za Pomožno akcijo!